

2.3.2016

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

suullisesti vastattavien kysymyksien B8-0109/2016, B8-0110/2016, B8-0111/2016, B8-0112/2016, B8-0113/2016, B8-0114/2016 ja B8-0115/2016 johdosta

työjärjestyksen 128 artiklan 5 kohdan mukaisesti

komission tekemästä teknisestä arvioinnista, joka koskee Philip Morris Internationalin ja sen tytäryhtiöiden sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välillä 9. heinäkuuta 2004 tehdystä salakuljetuksen ja tuoteväärengösten vastaisesta sopimuksesta sekä yleisestä vapautuksesta saatuja kokemuksia, ja sopimuksen voimassaolon tulevasta päättymisestä (2016/2555(RSP))

Michael Theurer
ALDE-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma komission tekemästä teknisestä arvioinnista, joka koskee Philip Morris Internationalin ja sen tytäryhtiöiden sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välillä 9. heinäkuuta 2004 tehdystä salakuljetuksen ja tuoteväärennösten vastaisesta sopimuksesta sekä yleisestä vapautuksesta saatuja kokemuksia, ja sopimuksen voimassaolon tulevasta päättämisestä (2016/2555(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Philip Morris Internationalin ja sen tytäryhtiöiden sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välillä 9. heinäkuuta 2004 tehdyn salakuljetuksen ja tuoteväärennösten vastaisen sopimuksen sekä yleisen vapautuksen,
 - ottaa huomioon 24. helmikuuta 2016 päivätyn komission yksiköiden valmisteluasiakirjan teknisestä arvioinnista, joka koskee Philip Morris Internationalin ja sen tytäryhtiöiden sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välillä 9. heinäkuuta 2004 tehdystä salakuljetuksen ja tuoteväärennösten vastaisesta sopimuksesta sekä yleisestä vapautuksesta saatuja kokemuksia (SWD(2016)0044),
 - ottaa huomioon tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden valmistamista, esittämistapaa ja myyntiä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä sekä direktiivin 2001/37/EY kumoamisesta 3. huhtikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/40/EU¹,
 - ottaa huomioon tupakkatuotteiden laittoman kaupan estämiseksi tehdyn lisäpöytäkirjan, jonka tupakoinnin torjuntaa koskevan Maailman terveysjärjestön (WHO) puitesopimuksen osapuolet hyväksyivät viidennessä kokouksessaan 12. marraskuuta 2012 päätöksellä FCTC/COP5 (1),
 - ottaa huomioon 11. lokakuuta 2007 antamansa päätöslauselman Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja Philip Morrisin välisen, savukkeiden salakuljetuksen torjumiseen tähtäävän sopimuksen seurauksista ja yhteisön passitusjärjestelmän tutkintavaliokunnan suositusten täytäntöönpanossa saavutetusta edistymisestä²,
 - ottaa huomioon komissiolle tupakkasopimuksesta (PMI-sopimus) esitetyt kysymykset (O-000010/2016 – B8-0109/2016, O-000014/2016 – B8-0110/2016, O-000015 – B8-0111/2016, O-000016 – B8-0112/2016, O-000017 – B8-0113/2016, O-000018/2016 – B8-0114/2016 ja O-000019/2016 – B8-0115/2016),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 128 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 2 kohdan,
- A. toteaa, että tupakkatuotteiden laitton kauppa ja etenkin savukkeiden salakuljetus ja väärentäminen aiheuttavat EU:lle ja sen jäsenvaltioille tulonmenetyksiä (saamatta jääneiden tullien, arvonlisäverojen ja valmisteverojen muodossa) yli 10 miljardia euroa vuodessa;

¹ EUVL L 127, 29.4.2014, s. 1.

² EUVL C 227 E, 4.9.2008, s. 147.

- B. ottaa huomioon, että tupakkatuotteiden salakuljetus on vakava rikos, jonka tuotolla rahoitetaan muuta kansainvälistä järjestäytyntä rikollisuutta, kuten ihmiskauppaa sekä huumausaine- ja asekauppaa;
- C. huomauttaa, että tupakkatuotteisiin liittyvät petokset heikentävät tupakoinnin vastaisten toimien tehoa ja edistävät tupakoinnin leviämistä lisäämällä etenkin nuorten ja pienituloisten mahdollisuuksia ostaa (usein halvempia) tupakkatuotteita;
- D. huomauttaa, että tupakkatuotteisiin liittyvät petokset ovat kansanterveydellinen huolenaihe, koska niistä aiheutuu jopa suurempi terveysriski kuin aidoista savukkeista, sillä väärennetyt savukkeet valmistetaan ja tuodaan maahan laittomasti eikä niiden valmistamiseen käytetyistä aineista ole tietoa;
- E. ottaa huomioon, että savukkeiden salakuljetuksen ja väärentämisen torjumiseksi EU ja sen jäsenvaltiot (lukuun ottamatta Ruotsia British American Tobacco -yhtiön (BAT) ja Imperial Tobacco Limited -yhtiön (ITL) kanssa tehtyjen sopimusten osalta) ovat tehneet oikeudellisesti sitovia sopimuksia Philip Morris International -yhtiön (PMI) (2004), Japan Tobacco International -yhtiön (JTI) (2007), BAT:n (2010) ja ITL:n (2010) kanssa;
- F. toteaa, että PMI-sopimus on tähän mennessä kasvattanut julkisia tuloja noin 1 miljardilla eurolla vuotuisten maksujen ja 68,2 miljoonalla eurolla takavarikointimaksujen ansiosta ja että nämä tulot jaetaan komission (noin 10 prosenttia) ja jäsenvaltioiden (noin 90 prosenttia) kesken;
- G. toteaa, että PMI-sopimuksen voimassaolon on määrä lakata 9. heinäkuuta 2016;
- H. toteaa, että markkinoilla on tapahtunut huomattavia muutoksia sitten nykyisen PMI-sopimuksen allekirjoittamisen ja että kaupan on entistä enemmän tuotemerkittämiä savukkeita, joita kutsutaan usein nimellä ”cheap whites”;
- I. toteaa, että myös sääntely-ympäristö on muuttunut huomattavasti nykyisen PMI-sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen, mihin on vaikuttanut etenkin tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden valmistamisesta, esittämistavasta ja myynnistä annettu direktiivi 2014/40/EU ja tupakkatuotteiden tupakoinnin torjuntaa koskevaan WHO:n puitesopimukseen tehty lisäpöytäkirja;
1. on tyytyväinen komission kertomukseen sen suorittamasta PMI-tupakkasopimuksen arvioinnista; pitää kuitenkin valitettavana tämän teknisen arvioinnin toimittamisen ajoitusta;
 2. pitää myönteisenä tupakoinnin torjuntaa koskevaan WHO:n puitesopimukseen tehtyä lisäpöytäkirjaa tupakkatuotteiden laittoman kaupan estämiseksi (jäljempänä ’lisäpöytäkirja’) ja kehottaa jäsenvaltioita saattamaan ratifiointiprosessin päätökseen mahdollisimman nopeasti;
 3. pitää tervetulleena tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden valmistamista, esittämistapaa ja myyntiä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä sekä direktiivin 2001/37/EY kumoamisesta 3. huhtikuuta

2014 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2014/40/EU (nk. tupakkatuotedirektiivi);

4. panee merkille komission arvion, että PMI-sopimus on saavuttanut tavoitteensa eli vähentänyt Philip Morris Internationalin tuotteiden esiintymistä laittomilla tupakkatuotemarkkinoilla EU:ssa, mistä todistaa se, että jäsenvaltioissa takavarikoitujen aitojen PMI-savukkeiden määrä väheni noin 85 prosenttia vuosien 2006 ja 2014 välillä; panee kuitenkin merkille, että komission mukaan PMI-tuotteiden salakuljettamisen väheneminen ei ole johtanut laittomien tuotteiden määrän yleiseen vähenemiseen EU:n markkinoilla; panee merkille, että suurten tupakkayhtiöiden salakuljetettujen tuotteiden sijasta kaupataan yhä enemmän muita tuotteita, muun muassa tuotemerkitöntömiä savukkeita (nk. cheap whites), jotka yleensä valmistetaan kolmansissa maissa;
5. kiinnittää huomiota komission kertomuksessa esitettyyn toteamukseen, että oikeudellisesti sitovat ja valvottavissa olevat välineet ovat tehokkain keino varmistaa tupakkatuotteiden laittoman kaupan huomattava väheneminen, edellyttäen että niiden täytäntöönpanoa valvotaan tiukasti;
6. palauttaa mieliin, että kuten komission kertomuksessa todetaan, tupakkatuotedirektiivissä säädetään jo tupakkayhtiöiden oikeudellisesta velvoitteesta ottaa käyttöön ja pitää toiminnassa jäljitysjärjestelmä, joka tulee voimaan viimeistään vuonna 2019, ja että vuonna 2015 tehdyssä lisäpöytäkirjassa on samankaltainen yleinen velvoite, joka tulee voimaan aikaisintaan vuonna 2022 tai 2023;
7. painottaa, että komission on ryhdyttävä viipymättä toimiin varmistaa, että kaikki jäsenvaltiot panevat tupakkatuotedirektiivin täysimittaisesti täytäntöön; kehottaa jäsenvaltioita panemaan tupakkatuotedirektiivin ja etenkin siinä säädettyt jäljitystoimenpiteet oikea-aikaisesti täytäntöön;
8. kantaa suurta huolta siitä, että Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) talousarviota rahoitetaan osaksi tupakkateollisuuden vuosittaisilla maksuilla, mikä mainitaan tupakkasopimuksissa, koska tämä saattaa johtaa eturistiriitöihin;
9. painottaa, että komission olisi keskityttävä kansainvälisiin ja unionin lainsäädäntövälineisiin pyrittäessä torjumaan savukkeiden salakuljetusta ja väärentämistä;
10. toteaa jälleen, että laitonta kauppaa, väärentämistä ja verovilppiä on jatkuvasti torjuttava; katsoo, että komission olisi etsittävä keinoja korjata nykytilanne avoimesti ja vastuullisesti Euroopan parlamentin avustuksella, koska vielä voimassa olevan PMI-sopimuksen päättymisestä saattaa kulua aikaa tupakkatuotedirektiivin ja lisäpöytäkirjan voimaantuloon;
11. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.